

1.4.2020

Dnro:390 /D.a.3/2020

Metsähallitus
Lapin luontopalvelut / erävalvonta

Viite: Saamelaiskäräjien vetoamus Metsähallitukselle

Asia: Vetoamus Metsähallitukselle porojen laidunrauhan ja poronhoidon yleisten toimintaedellytysten turvaamiseksi poikkeuksellisissa olosuhteissa

Saamelaiskäräjät vetoaa Metsähallitukseen, että se pidättyisi kuluvan kevään ja kesäkauden osalta kaikesta pyynti- ja kulkulupien myöntämisestä saamelaisten kotiseutualueella ja tehostaisi valvontaa kaiken luvattoman liikkumisen estämiseksi

Kuluva talvi on ollut Pohjois-Suomessa poikkeuksellisen runsasluminen. Jo muutoinkin paksun ja kovan lumipeitteen väliin on muodostunut eripaksuisia jäisiä kerroksia, jonka läpi porojen on erittäin vaikeaa hankkia itse ravintoa. Lumitilanne ja jääkerrokset lumipeitteen keskellä ovat aiheuttaneet lisäruokinnan tarvetta. Useissa paliskunnissa lisäruokintaa onkin jouduttu käyttämään vuodenaikaan nähden enemmän kuin koskaan aiemmin. Saamelaiskäräjät on huolissaan edellisen syksyn kuivuuden ja kuluvan talven runsaan lumimäärän poronhoitajille aiheuttaman todella haastavan tilanteen vuoksi. Poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria sekä niin Lapin kuin saamelaisten ruokaturvaa, ravintoautonomiata ja toisaalta kriisioloissa Suomen kansallista huoltovarmuutta.

Lumitilanne ja jääkerrokset lumipeitteen keskellä ovat vaikeuttaneet ja estäneet porojen luonnollista ravinnonsaantia erityisesti lupottomilla talvilaidunalueilla. Vallitsevasta tilanteesta johtuen porot ovat ajankohtaan nähden tavallista heikommassa kunnossa. Lisäksi näissä olosuhteissa porot ovat erityisen herkkiä ulkopuolisille häiriöille, esimerkiksi moottorikelkkailulle. Porojen tarpeeton liikkuminen heikentää jo ennestään heikossa kunnossa olevia poroja ja edistää näin porokuolemia ja nostaa lisäravinnon tarvetta.

Saamelaiskäräjät on saanut yhteydenottoja Enontekiön ja Inarin alueen poronhoitajilta, joiden alueilla häiriötä ovat aiheuttaneet ainakin riekon- ja ketunpyytäjät sekä moottorikelkkailijat. Saamelaiskäräjät on huolissaan ulkopaikkakuntalaisten metsästäjien ja huvikelkkailijoiden tarpeettomasta liikkumisesta saamelaisten kotiseutualueella myös vallitsevan koronavirustilanteen takia. Mikäli koronavirus tarttuisi esimerkiksi yksittäisen tokkakunnan pieneen poronhoitajayhteisöön, voisi tämä olla kohtalokasta koko kyseisen tokkakunnan poronhoidolle vallitsevissa erityisolosuhteissa. Tästä syystä tällaisen tartunnan mahdollisuus tulee minimoida kaikin käytettävissä olevin keinoin. Suomen hallitus on säätänyt viruspandemian vuoksi poikkeuslain ja ihmisiä on kehoitettu välttämään kaikkea tarpeetonta liikkumista viruksen leviämisen estämiseksi. Saamelaiskäräjät vetoaakin Metsähallitukseen valtionmaiden haltijana, että se pyrkisi vallitsevissa, hyvin poikkeuksellisissa olosuhteissa lopettamaan kaiken,

ulkopaikkakuntalaisille suunnatun lupamyynnin kuluvaan kevään ja kesäkauden osalta, jonka nojalla matkailijat voivat liikkua maastossa saamelaisten kotiseutualueella ja harkitsemaan jo myytyjen lupien peruuttamista. Saamelaiskäräjät myös ystävällisesti kannustaa Metsähallitusta tehostamaan luvattoman ja vahinkoa aiheuttavan liikkumisen valvontaa ja erityisesti ohjeistamaan myös paikkakuntalaisia olemaan varovaisia ja huolellisia maastossa liikkuessaan, jotta ylimääräisten vahinkojen aiheuttamiselta poroelinkeinolle voitaisiin välttyä.

Tuomas-Aslak Juuso
puheenjohtaja

Kalle Varis
vs. lakimiessihteeri

(Vetoomuksesta päätti puheenjohtaja 1.4.2020)